PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Bændum útvegaðir vinnumenn frítt af nýlendudeild

CANADIAN NATIONAL RAILWAY.

Störf þessarar deildar eru ávalt að úbreiðast í Vestur-Canada. Hún reynir að gera það sem hægt er fyrir bændur með því, að útvega þeim vinnufólk. Frá Bretlandi, Noregi, Svíþjóð, Danmörku og Evrópu löndunum mun hún flytja fólk, bæði karla og konur, sem á stuttum tíma verða hér ágætir borgarar. Sá hængur hefir verið á innflutningi til þessa, að vinna hefir ekki strax fengist fyrir fólkið. Bændur geta mikið hjálpað verki deildarinnar með því að vinna saman við hana og gefa hinum nýkomnu vinnu, helzt árið um kring. Deildin tekur ekkert fyrir vinnu sína og peninga þarf ekki að senda fyrirfram fyrir fargjöld þessa fólks. Allar upplýsingar gefnar deildinni eru aðeins notaðar til að gefa þeim bendingar er atvinnu leita.

HVER NYR INNFLYTJANDI BÆTIR AFKOMU ÞÍNA

ALLIR C. N. R. AGENTAR HAFA ÖLL NAUÐSYNLEG EIÐUBLÖÐ, OG TAKA BEIÐNI YKKAR UM VINNUFÓLK. EINNIG MÁ SKRIFA:

WINNIPEG
General Agricultural Agent
D. M. JOHNSON

EDMONTON
General Agent
R. C. W. LETT

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

SKIPAÐIR VISTASTJÓRAR HANS HÁTIGNAR GEORGE KONUNGS V.

Góðan orðstír er ekki hægt að taka sér, menn verða að geta sér hann,

"CANADIAN CLUB" and Imperial

hafa unnið sér almenna hylli í Canada í meir en hálfa öld.

Gæðin eru þau sömu í dag og þau hafa ávalt verið.

Þessir drykkir látnir ná hæfilegum aldri í eikar ámum.

Þeir eru bruggaðir og settir í flösk ur af

HIRAM WALKER & SONS, LTD.

WALKERVILLE, ONTARIO

Þeir hafa bruggað fínt Whisky síðan 1858.

aður um laun af Canadastjórn, fyrir bækling er hann þýddi, og má svo virðast, sem molarnir er hrjóta áttu af borðum drottnanna tli hans hafi lent niður í öðrum, þó þess sjái nú lítinn stað.

Vér báðum ritstj. að skýra þær dylgjur er, hann hefir verið að fara með að hverju leyti að vér hefðum farið með "trúðuleik" hverja vér hefðum svikið, að hverju leyti vér værum óhreinir. Svarið er: "að vér hefðum hjálpað til að mynda Sambandssöfnuð, reisa kirkju og fá prest heiman frá Íslandi, til þess að standa fyrir málum safnaðarins, — prest er "óefað kom hingað í bezta tilgangi og með þeim ásetningi, að láta sem mest gott af sér leiða". — Þungar eru þessar sakir! En svo segir hann að vér höfum kórónað þetta alt með því, að Únitararnir hafi aldrei farið úr fötunum (= gengið af trúnni), og eftir því að dæma, er það skoðun þessarar Kirkjufélags hetju, að trúin sé flík, sem menn fari í, — kápa, sem borin sé á báðum öxlum, sbr. "Að bera á sér yfirskin guðhræðslunnar), heldur séu þeir hinir sömu og þeir áður voru. Ritstj. gleymir því hver voru grundvallaratriði Sambandssafnaðar, að söfnuðurinn var ekki og er ekki reistur á útilokandi trúarjátningum, heldur sameiginlegri trúarsannfæringu. Það var því aldrei að skilyrðum sett, að **einn eða neinn gengi af trú,** — það þótti ekki vænlegt til safnaðar starfs, heldur að hver héldi sannfæringu í huga sínum. Grundvöllurinn er það breiður — trúar og siðferðiskenning Krists — að þrengt er ekki að samvizku nokkurs manns né trúarsannfæringu, og hver fær þar að vera óátalin með sínar heimuglegustu og helgustu skoðanir. Þetta var að samning sett strax meðal allra, er Sambandssöfuð stofnuðu, og hefir aldrei verið dult með farið. Og söfnuðurinn hefir dafnað og blómgast og gert með tilveru sinni í þrjú ár, að ósannindum hina hrokafullu staðhæfingu rétttrúnaðarins, að kirkju og kristindómi stafi tjón af því, að einstaklingurinn njóti fulls sjálfsforræðis í trúarefnum. Með þessu er og grundvöllur safnaðarins hinn sami og kirkjunnar á Íslandi, er fyrir löngu er búin að hafna þessari rétttrúnaðar bábylju.

Í innganginum að þessum áfellisdómi yfir oss, fer ritstj. mörgum orðum um hið göfuga starf Kirkjufélagsins, og ber það saman við lítilleik Únitaranna og frjálstrúarmannanna. Segist honum svo frá: "Kirkjufélagið hefir beitt öllum sínum kröftum, til þess að halda Íslendingum hér saman á dreifingunni, utan um trú og **tungu feðra sinna.** Kirkjufélagsmennirnir lútersku, hafa bygt kirkjur í öllum hinum stærr sveitum V.-Íslendinga **fyrir sitt eigið fé og prédikað í þeim feðratrú sína í fimtíu ár, bygt gamalmenna heimili og skóla, líka fyrir sitt eigið fé,** og starfrækt þær stofnanir til fleiri ára"..

Þetta sýnist nú ekki lítið á pappírnum, og ekki minna fyrir það, að fél. skuli byrja að reisa kirkjur og prédika 12 árum áður en það verður til, og nokkrum árum áður en sumir prestar þess fæðast. En látum það vera. Hins má geta, sem gert er, hve vel og dyggilega það hefir unnið að því að halda Ísl. saman, og þarf þá ekki annað en að minna á allan þann skara sem það hefir þrýst út úr félagsskap við sig. Fyrst og fremst með því, að vekja trúmálaágreining hér og reyna að koma sem flestum á afturhaldsklafa synódu lúterskunnar hér í álf. Dreifði það Ísl. trúarlega þegar í öndverðu og hefir sú dreifing haldist við enn. Af því hefir stafað öll óhamingjan í þjóðlífi voru og ágreiningurinn frá fyrstu tíð. Þá með því að þrengja stöðugt inngöngu skilyrði í félagið, svo að afleiðingin hefir orðið sú, að fullir 4/5 hlutar þjóðarinnar standa utan við það. Þá með því, að þrýsta þeim burtu úr félaginu er í andlegum skilningi hafa viljað eitthvað rýmka til, eins og skeði um 1890 (séra Magnús J. Skaptason og söfnuðum hans), og 1909 (séra Friðriki J. Bergmann og söfnuðum hans).

Um fyrirtæki hafa aldrei fengist samtök með þessum "Lútersku kirkjumönnum", sökum óbilgirnis þeirra og yfirgangs, og má þar tilnefna Gamalmennahælið og skólann, er ritstj. montar af, og mun fæstum úr minni liðin framkoman í hælismálinu á árunum 1912—14. Um það birtust skýrslur í blöðunum þá, og er óþarft að fara að prenta upp úr þeim nú. Þetta er vinnumátinn við að halda fólki saman.

Viðlíka sönn er staðhæfing ritstj. um aðhaldið að tungu feðranna, er Kirkjufél. á að hafa sýnt í öllu sínu starfi. Vér vitum ekki betur, en það hafi gengist fyrir því, að íslenzk tunga yrði lögð niður við messugerðir, bæði hér í bæ og víðar, og að minstakosti á 5 stöðum meðal Ísl., að guðsþjónustur fari nú fram á ensku að fullum helming við þær, sem fluttar eru á íslenzku. Þetta er aðhaldið að feðratungunni.

Að kirkjur félagsins hafi eingöngu verið reistar á fé kirkjufélagsmanna vita allir að ekki er satt. Til þeirra hefir verið gefið af almenningi hverrar sveitar, en gjafirnar oft verið launaðar með því, að mönnum hefir verið meinað að hafa þeirra nokkur not, nema með þeim afarkostum að vera bundnir á klafa Kirkjufél. Á Mountain í Dakota voru hjón rekin út úr kirkjunni með lík 16. ára gamals sonar, eftir að búið var að leyfa þeim kirkjuna fyrir útförina, og höfðu þó hjón þessi og foreldrar þeirra áður styrkt þann söfnuð. Á Gimli, var bannað að utankirkjufélags presti leyfðist að leggja blómsveiga á kistur drukknaðra manna er þá var verið að jarða, og segja við það tækifæri nokkur orð. Varðaði það hvorki meira eða minna en að útförin yrði ekki leyfð frá kirkjunni ef þeirri skipan yrði ekki hlýtt. Fyrir skömmum tíma var þess farið á leit við forstöðunefnd Fyrsta Lút. safnaðar hér í bæ, af hlutaðeigendum, að þeir mættu láta utankirkjufél. prest tala nokkur orð við jarðaför er þar átti að fara fram, en því var harð neitað, hinum sömu hlutaðeigendum til mikillar skapraunar.

Það fé er til kirkjubygginga hefir gengið, eða annara fyrirtækja, er félagið hefir umráð yfir, hefir ekki komið nema að nokkrum hluta frá félagsmönnum sjálfum. Til dæmis, hverjir reistu kirkju þá, sem fyrsti lút. söfnuður í Wpeg notar nú? Hvað mikla peninga lögðu safnaðarmenn fram til þeirrar byggingar? Það væri fróðlegt að fá að heyra það, og gæti kannske gefið einhverjum trú á sannsögli ritstj. Um hælið er nú það að segja, að fyrst og fremst átti Kirkjufél. ekki þá hugmynd sem varð til þess að það komst á fót. Mætti biðja ritstj. að líta í Gjörðabók Kirkjufél. frá árunum 1911 og 1912, til þess að ganga úr skugga um það. Það mál átti upptök sín meðal Únitara, og var fyrst flutt inn á Kirkjufél.þing sumarið 1911 af forseta Únítara Kirkjufél., Skapta B. Brynjólfssyni. Féð er gekk til þess að kaupa byggingu þá, er notuð er nú fyrir Gamalmennahæli, kom frá gömlum manni, er arfleiddi þessa stofnun að eignum sínum, og uppihaldskostnaður allur hefir komið frá almenningi íslenzkum hér vestra, frá meðgjöf þeirra, er á hælið hafa verið teknir, og svo loks frá hinu opinbera. Svo gjafsæl hefir þessi stofnun verið, að henni hefir safnast fé, og hefir nú af þeim afgangssjóði verið tekið um tveggja ára bil $300.00 á ári til að auka við tekjur eins prestsins innan Kirkjufél.

Fjársöfnunin til skólans, er ritstj. sjálfur búinn að játa að hafi verið rekin eigi síður utan en innan Kirkjufél. Enda eru nógir til þess að bera um það.

Þegar þetta er nú alt athugað og tekið til greina, er ekki laust við, að yzta frægðarkápan falli af þessu mikla frægðarstarfi félagsins, og að "kirkjuskrokkarnir fjórir" er helgaðir hafa verið heilbrygðri skoðun og íslenzkri tungu verði engu óveglegri en alt auglýsingagumið.

Enn klifar ritstj. á Columbia Press tilboðinu í að prenta Hermannaritið. Staðhæfir hann, að í það hafi Viking Press lagt til aðeins 80 punda pappír, hagnast á því að pappírinn hafi stigið niður, eftir að samningar voru gerðir, og **sett útgef. $8.280.85. fyrir verkið.** Alt þetta veit hann að eru ósannindi, en hvað er að fara að því. Ef einhverjir eru svo fáráðir, að þeir trúi öllu sem í "Lögb." stendur, þá er tilganginum náð. En nú vill svo vel til, að vér höfum með höndum reikning pappírssölufélagsins, er tiltekur stærð og þyng pappírsins er keyptur var, ennfremur arkafjölda, og ætti það að taka af öll tvímæli um pappírsþyngdina. Reikningurinn er á þessa leið, og getur ritstj. og hver sem er fengið að líta á hann hér í prentsmiðjunni, því ekki ætlum vér að fara að kosta til að taka mynd af honum:

"John Martin Paper Company, Ltd.
No. C. 9472.
Wholesale Paper Dealers
Winnipeg—Calgary—Edmonton
Head Office Winnipeg.
Nov. 12. 1922
Deliver to
Viking Press
583 Sargent Ave.
31.150 Reams Suede Coated 32x44—120 pds."

Í þriðju grein samninganna milli Jóns Sigurðssonar félagsins og Viking Press, Ltd., stendur þetta: "The Publishers agree to deliver to the Chapter one thousand full count Copies of, said work **printed on one hundred pound suede coated paper, size 32x44 inches**".

Virðist oss, sem þetta segi alla söguna, og þurfi ekki frekari vitni að þessu að leiða. Til skýringar má þó geta þess, að þegar talað er um pappírsþyngd, er miðað við 500 arkir, eða það, sem nefnt er "Ream". Til bókarinnar voru keypt 40 "Reams" er voru samtals að þyngd 4800 pund. Um pappírsverð var samið í ágústmánuði 1921, er tilboðið var gert og féll pappírinn eftir það ekki um brot úr centi, hvað þá meira. Höfum vér einnig reikninga til sýnis um það hverjum er á þá vilja líta. Er þá þetta tvent borið til baka og rekið ofan í ritstj. enn einu sinni. Tilboð Viking Press nam **$4,741.00,** sem vér höfum áður skýrt frá. Á það borguðu útgef., nóv. 17. '21. $14 20. Sept. 11. $9,00, í des. $6 00, 1922, eða samtals það ár $1,500.00. En frá jan. til júní 1923 $1,821.00 er til samans gera $4,741.00. Auk þess borgaði það fyrir aukaverk á bókinni á síðastl. ár., (band á 500 eint., er ekki var í samningnum, stækkun, letur, aukning o.fl.) $933.45 eða sam. . $5,653.45. Mismunar þá þessari upphæð við það sem að ritstj. segir að Viking Press hafi verið borgað um **$2,627.40.** eða með því sem borgað var fyrir aukaverk og fólst í hvorugu tilboðinu **$3,560.85.** Eða við "Lögbergs" tilboðið $7,646.00, en að frádregnum auka 500 eintökunum er ritstj. metur á $1,800.00, **$5,846.00.**

"Fáir ljúga meira en helming". Af sannleiksást auðvitað, telur ritstj. með útgáfukostnaði bókarinnar, alt sem J. S. félagið gerir reikning fyrir, að hafa brogað út fyrir prentun í síðastl. 3 ár, svo sem fyrir skjöl og skírteini, kvitteringar og bréf, o. fl., og þar með, eftir því sem séð verður, burðargjald og sölulaun bókarinnar útsendingarkostnað og fleira. En til þess nú að slíta þessari þrætu, um hvað mikið "Lögb." félagið vildi fá í þóknunarskyni úr minningarsjóði Jóns Sigurðssonar félagsins, fyrir að gefa út þessa bók, skorum vér á ritstj. að birta reikning frá fél. yfir það, sem það borgaði fyrir útgáfu bókarinnar, eða taki hann allan sinn þvætting til baka og játi, að hann hafi farið með ósatt mál í þessu efni. Er svo enn á nýtt útrætt um þetta. Viljum vér biðja afsökunar á því, að hafa þurft hvað eftir annað að gera bókar tilboðið að umræðuefni. Að vér vikum að því í fyrstunni kom til af því, að oss virtist það sýna vel hvað það er sem gerir ritstjórann svo djarfan í dómi yfir þeim, sem honum finst, að slælega hafi staðið í stöðu sinni, sem borgarar ríkisins meðan á styrjöldinni stóð. Menn, sem svona mikið hafa gert eða lagt á sig, hafa ástæðu til að tala djarft, og hafa rétt til að kasta steininum, og þurfta ekki að hirða um, þó að fyrir honum verði aldurhnignir menn, er gert hafa landnámsgarð vorn frægan.

Rögnv. Pétursson.

Verðskulduð Viðurkenning.

Þegar verið er að mæla með samkomum í hinu íslenzka mannfélagi í Winnipeg, tíðkast það mest að málefninu, sem verið er að vinna eða flokknum, sem verið er að styrkja sé beitt fyrir. Menn eru beðnir að sækja samkomu vegna þess, sem hún á að hjálpa. Út á þetta er ekkert að setja, ef menn aðeins skilja, að með þessu er ekki táknað alt, sem menn eiga að velja með samkomum.

Samkomurnar, um leið og þær eru settar af stokkunum til þess að styrkja einhver góð og göfug málefni, ættu einnig að hafa menningarlegan tilgang. Þær ættu að vera hvorttveggja í senn: ávöxtur af því bezta listfengi sem menning vor á yfir að ráða og um leið vera stuðningur allra tilraun til lista, sem á samkomum geta leizt. Þeir sem lesa, syngja, yrkja, ræða, leika á hljóðfæri, ættu að gefa almenningi hið allra bezta sem þeir af því tæi eiga, og þegar þetta er gert hvílir heilög skylda á almenningi að meta þetta, og styrkja. Með því móti hvetur hann listamennina til að gera sitt bezta.

Einn allra hæfasti söngflokkstjóri sem Íslendingar eiga í Winnipeg, er Davíð J. Jónasson. Honum hefir tekist frábærlega vel að safna að sér sönghæfu fólki, og stýra flokkum. Síðastliðin ár, hefir hann æft flokk nokkurn tíma vetrarins og látið almeninng njóta góðs af mjög vel unnu starfi á samkomu, sem hann hefir haldið ár hvert til stuðnings Jóns Bjarnasonarskóla og Betel.

Sá, sem ritar línur þessar, telur bæði þau málefni vel þess verð, að þau séu styrkt, jafnvel þó almenningur fengi enga skemtun, en með þessari samkomu er skyldugt að mæla vegna listarinnar sjálfrar, þó um ekkert annað málefni væri um að ræða.

Mr. Jónasson og flokkur hans verðskuldar það margfaldlega, að Fyrsta lút. kirkja sé troðfull samkomukvöldið, 10. þ. m.

Til þess að menn fái nokkra hugmynd um þá söngkrafta, sem eru í flokknum læt eg hér birtast nöfn þeirra, sem honum tilheyra, auk Mr. Jónassonar sjálfs:

Mrs. B. H. Olson
Mrs. S. K. Hall
Mrs. Alex Johnson
Mrs. Hope
Mrs. S. Sigmar
Mrs. Thorst. Johnson
Miss R. Hermannsson
Miss Salome Halldórsson
Miss Pearl Thorolfsson
Miss O. Goodman
Miss Halldóra Friðfinnsson
Miss S. Reykdal
Mr. Sigfús Halldórs
Mr. H. Palmason
Mr. H. Thorolfsson
Mr. Alex Johnson
Séra Ragnar E. Kvaran
Mr. J. L. Marteinsson
Mr. J. Stefánsson
Mr. P. Jóhannson
Mr. O. A. Eggertson
Mr. J. J. Austinan
Mr. S. Sigmar.

Auk þess, sem flokkurinn syngur, verður sólósöngur, ennfremur stutt ræða, sem séra Hjörtur J. Leo flytur. Ræðusnild hans er öllum kunn, svo ekki verður betra ákosið í því efni meðal vor.

Til þess að allir geti notið skemtunar þessarar sem allra bezt, hefir Mr. Jónasson ákveðið að selja engan inngang. Í þess stað verður tekið á móti gjöfum til ofangreindra stofnana Betels og Jóns Bjarnasonarskóla.

Vér skulum nú allir gera samtök um það, að fylla samkomusalinn, sýna Mr. Jónasson og aðstoðarmönnum hans þann sóma, sem það margfaldlega verðskuldar og styrkja þessi málefni eftir því sem verða má bezt.

Rúnólfur Marteinsson.

The Dominion Bank

HORNI NOTRE DAME AVE og SHERBROOKE ST.

Höfuðstóll uppb. ....$ 6,000,000
Varasjóður ....$ 7,700,000
Allar eignir, yfir $120,000,000

Sérstakt athygli veitt viðskiftum kaupmanna og verzlunarfélaga.

Sparisjóðsdeildin.

Vextir af innstæðufé greiddir jafnháir og annarsstaðar viðgengst.

PHONE A 9253
P. B. TUCKER, ráðsmaður.

For Asthma During Winter

Undursamleg læknisaðferð, sem komið hefir til bjargar Asthmasjúklingum og stöðvar verstu köst. — Sendu í dag eftir ókeypis lækningu.

Ef þú þjáist af afskaplegum Ashma-köstum, þegar kalt er og rakt; ef þú færð andköf eins og hver andardráttur ætlaði að verða þinn síðasti; láttu þá ekki hjá líða, að senda strax til Frontier Asthma Co. og fá að reyna ókeypis undralækningu þeirra. Það skiftir engu máli hvar þú býr, eða hvert þú hefir nokkra trú á nokkru meðali hér á jörðu; gerðu þessa ókeypis tilraun. Hafirðu þjáðst alla æfi, og leitað ráða alstaðar þar, sem þú hélst að duga myndi á móti hinum hræðilegu Asthmaköstum; ef þú ert orðinn kjarkog vonlaus, þá sendu eftir þessu meðali.

Það er eini vegurinn fyrir þig, til að fá vitneskju um, hvað framfarirnar eru að gera fyrir þig, þrátt fyrir öll vonbrigði þín í leit þinni eftir bjargráðum gegn Asthma. Gerðu þessvegna þessa ókeypis tilraun. Gerðu hana nú. Vér auglýsum þetta, svo að hver sjúklingur geti notið þessarar framfara-aðferðar, og byrjað ókeypis á þessari læknisaðferð, sem þúsundir manna nú viðurkenna að vera mestu blessunina, sem mætt hefir þeim á lífsleiðinni. Sendu miðann í dag. Frestaðu því ekki.

FREE TRIAL COUPON
FRONTIER ASTHMA CO.,
Room 607 B
Niagara and Hudson Sts.,
Buffalo, N. Y.
Sendið ókeypis lækningaraðferð yðar til:
.. ..
.. ..
.. ..